

28-11-16

Πρόταση: Έστω I μη κενό ιδεώδες του $K[x_1, \dots, x_n]$ και $G = \{g_1, \dots, g_t\} \subset I$, όπου $g_i \neq 0$. Το G είναι βάση Gröbner του $I \iff$ Το υπόλοιπο της διαίρεσης κάθε $f \in K[x_1, \dots, x_n]$ με I είναι μοναδικό.

Πρόταση: Αν $G = \{g_1, \dots, g_t\}$ είναι βάση Gröbner του I τότε είναι και βάση του I , δηλαδή $I = \langle g_1, \dots, g_t \rangle$

Απόδειξη

$$g_i \in I \Rightarrow \langle g_1, g_2, \dots, g_t \rangle \subset I$$

$$\text{Έστω } f \in I \Rightarrow f = h_1 g_1 + \dots + h_t g_t \in \langle g_1, \dots, g_t \rangle \Rightarrow$$

$$I \subset \langle g_1, g_2, \dots, g_t \rangle$$

$$\text{Συνολικά, } I = \langle g_1, g_2, \dots, g_t \rangle.$$

Ορισμός: Το $G = \{g_1, \dots, g_t\}$ είναι βάση Gröbner αν είναι βάση Gröbner του $I = \langle g_1, g_2, \dots, g_t \rangle$.

Π.χ Αν η διάταξη του $\mathbb{Q}[x, y, z, w]$ είναι η

λεξικογραφική με $x > y > z > w$, τότε το σύνολο

$$G = \{g_1 = x - y^2 w, g_2 = y - 2w, g_3 = 2 - w^3, g_4 = w^3 - w^2\}$$

είναι βάση Gröbner.

Λύση

$$\bullet S(g_1, g_2) = \frac{L}{L(g_1)} g_1 - \frac{L}{L(g_2)} g_2 = \frac{xy}{x} (x - y^2 w) - \frac{xy}{y} (y - 2w)$$

$$= -y^3 w + x2w = x2w - y^3 w \xrightarrow{g_1}$$

$$\rightarrow \cancel{xzw} - y^3w - \frac{xzw}{x} (\cancel{x} - y^2w) = -y^3w + y^2zw^2 \xrightarrow{g_2}$$

$$\rightarrow -\cancel{y^3w} + y^2zw^2 - \frac{-y^3w}{y} (\cancel{y} - zw) = y^2zw^2 - y^2zw^2 = 0.$$

$$\bullet S(g_1, g_3) = \frac{L}{\text{lt}(g_1)} g_1 - \frac{L}{\text{lt}(g_3)} g_3 = \frac{xz}{x} (\cancel{x} - y^2w) - \frac{xz}{z} (\cancel{z}w^3)$$

$$= -y^2zw + xw^3 = xw^3 - y^2zw \xrightarrow{g_1}$$

$$\rightarrow \cancel{xw^3} - y^2zw - \frac{xw^3}{x} (\cancel{x} - y^2w) = -y^2zw + y^2w^4 \xrightarrow{g_2}$$

$$\rightarrow -\cancel{y^2zw} + y^2w^4 - \frac{-y^2zw}{y} (\cancel{y} - zw) = y^2w^4 - yz^2w^2$$

$$\xrightarrow{g_2} \cancel{y^2w^4} - yz^2w^2 - \frac{yz^2w^2}{y} (\cancel{y} - zw) = -yz^2w^2 + yzw^5$$

$$\xrightarrow{g_2} -\cancel{yz^2w^2} + yzw^5 - \frac{-yz^2w^2}{y} (\cancel{y} - zw) =$$

$$= yzw^5 - z^3w^3 \xrightarrow{g_2} yzw^5 - z^3w^3 - \frac{yzw^5}{y} (\cancel{y} - zw) =$$

$$= -z^3w^3 + z^2w^6 \xrightarrow{g_3} -\cancel{z^3w^3} + z^2w^6 - \frac{-z^3w^3}{z} (\cancel{z} - w^3) =$$

$$= z^2w^6 - z^2w^6 = 0.$$

$$\bullet S(g_1, g_4) = \frac{L}{\text{lt}(g_1)} g_1 - \frac{L}{\text{lt}(g_4)} \rightarrow 0$$

$$\bullet S(g_2, g_3) \rightarrow 0$$

$$\bullet S(g_2, g_4) \rightarrow 0$$

$$\bullet S(g_3, g_4) \rightarrow 0$$

Apa anis Buchberger zu G einer Laxy Gröbner.

π.χ Έστω $I = \langle y - x^2, z - x^3 \rangle \subseteq \mathbb{Q}[x, y, z]$ με
lex $z > y > x$. Δόου $G = \{g_1 = y - x^2, g_2 = z - x^3\}$
είναι βίον Gröbner

Λίον

$$S(g_1, g_2) = \frac{yz}{y} (y - x^2) - \frac{yz}{z} (z - x^3) = -2x^2 + yx^3$$

$$\begin{aligned} g_2 \rightarrow -2x^2 + yx^3 - \frac{-2x^2}{z} (z - x^3) &= yx^3 - x^5 \xrightarrow{g_1} \\ \rightarrow yx^3 - x^5 - \frac{yx^3}{y} (y - x^2) &= -x^5 + x^5 = 0. \end{aligned}$$

Άρα, το G είναι βίον Gröbner.

Πρόταση

Έστω $I = \langle g \rangle$, $g \neq 0$ τότε $G = \{g\}$ είναι βίον Gröbner του I .

Απόδειξη

Έστω $f \neq 0$ και $f \in I = \langle g \rangle \Rightarrow f = hg$

$$f = \text{lt}(f) + \dots$$

$$h = \text{lt}(h) + \dots$$

$$g = \text{lt}(g) + \dots$$

$$hg = \text{lt}(h) \cdot \text{lt}(g) + \dots$$

Αλλάδι $\text{lt}(hg) = \text{lt}(h) \cdot \text{lt}(g)$

Οπότε $\text{lt}(g) \mid \text{lt}(g) \cdot \text{lt}(h) = \text{lt}(f)$

Άρα G βίον Gröbner του I .

π.χ] Έστω $I = \langle y - x^2, z - x^3 \rangle \in \mathbb{Q}[x, y, z]$ με
 $\text{lex } x > y > z$. Βρείτε μια βάση Gröbner για το I
Λύση

$$I = \langle g_1 = -x^2 + y, g_2 = -x^3 + z \rangle.$$

$$S(g_1, g_2) = \frac{x^3}{-x^2} (-x^2 + y) - \frac{x^3}{-x^3} (-x^3 + z) =$$

$$= -x \cdot y + z \text{ Δεν διασπείρεται με κάποιο}$$

Άρα, $-xy + z$ είναι το υπόλοιπο, οπότε δεν είναι
 βάση Gröbner.

[Παρατήρηση: Το $S(f, g) \in \langle f, g \rangle$]

Ενώ δέλω όπως μια βάση Gröbner.

Αν πάρω $g_3 = -xy + z$

κοιτάζω αν $\{g_1, g_2, g_3\}$ είναι βάση Gröbner του

$$I = \langle g_1, g_2, g_3 \rangle = \langle g_1, g_2 \rangle.$$

$$S(g_1, g_2) = g_3 = -xy + z \xrightarrow{g_3} -xy + z - \frac{-xy}{-xy} (-xy + z) =$$

$$= z - z = 0.$$

~~Αν πάρω $g_3 = -xy + z$~~

$$S(g_1, g_3) = \frac{x^2 y}{-x^2} (-x^2 + y) - \frac{x^2 y}{-xy} (-xy + z) =$$

$$= -y^2 + xz = xz - y^2 = g_4.$$

Άρα, τώρα θα κοιτάζω για βάση του $\{g_1, g_2, g_3, g_4\}$
 Δηλαδή, $I = \langle -x^2 + y, -x^3 + z, -xy + z, xz - y^2 \rangle.$

$$S(g_1, g_2) \rightarrow 0$$

$$S(g_1, g_3) \rightarrow 0$$

$$S(g_2, g_3) = \frac{x^3 y}{-x^3} (-x^3 + z) - \frac{x^3 y}{-xy} (-xy + z) =$$

$$= -yz + x^2z = +x^2z - yz \xrightarrow{g_1} x^2z - yz - \frac{x^2z}{-x^2} (-x^2 + y) =$$

$$= -yz + yz = 0.$$

$$S(g_1, g_4) = \frac{x^2z}{-x^2} (-x^2 + y) - \frac{x^2z}{x^2} (x^2 - y^2) =$$

$$= -yz + xy^2 = xy^2 - yz \xrightarrow{g_3} xy^2 - yz - \frac{xy^2}{-xy} (-xy + z) =$$

$$= -yz + yz = 0.$$

$$S(g_2, g_4) = \frac{x^3z}{-x^3} (-x^3 + z) - \frac{x^3z}{x^2} (x^2 - y^2) =$$

$$= -z^2 + x^2y^2 = x^2y^2 - z^2 \xrightarrow{g_5} x^2y^2 - z^2 - \frac{x^2y^2}{-x^2} (-x^2 + z) =$$

$$= -z^2 + yz^2 = yz^2 - z^2 \xrightarrow{g_6} yz^2 - z^2 - \frac{yz^2}{-y} (-y + z) =$$

$$= -z^2 + z^3 = z^3 - z^2 \xrightarrow{g_7} z^3 - z^2 - \frac{z^3}{-z} (-z + z) =$$

$$S(g_3, g_4) = \frac{xy^2}{-xy} (-xy + z) - \frac{xy^2}{x^2} (x^2 - y^2) = y^3 - z^2 = g_5$$

Αρα, ώστε αυτές είναι. Θα ελέγξω:

$$I \langle -x^2 + y, -x^3 + z, -xy + z, x^2 - y^2, y^3 - z^2 \rangle$$

Αρα, όλα τα τριγωνώμενα S πολυώνυμα πάνε στο 0.
Θα ελέγξω $S(g_1, g_5), S(g_2, g_5), S(g_3, g_5), S(g_4, g_5)$.

Πρόταση: Έστω $f, g \in K[x_1, \dots, x_n]$ με $f \neq 0 \neq g$.
Αν $\text{MKD}(\text{lm}(f), \text{lm}(g)) = 1$, τότε $S(f, g) \xrightarrow{+} 0$.

$$\text{MKD}(\text{lm}(g_1), \text{lm}(g_5)) = \text{MKD}(x^2, y^3) = 1 \Rightarrow$$

$$S(g_1, g_5) \rightarrow 0$$

$$\text{MKD}(x^3, y^3) = 1 \Rightarrow S(g_2, g_5) \rightarrow 0$$

και $S(g_4, g_5) \rightarrow 0$.

Αρκεί να δω το $S(g_3, g_5)$ που δεν σου λείπει η πρόταση.

$$\begin{aligned} S(g_3, g_5) &= \frac{xy^3}{-xy} (-xy + z) - \frac{xy^3}{y^3} (y^3 - z^2) = \\ &= -y^2z + xz^2 = xz^2 - y^2z \xrightarrow{g_4} xz^2 - y^2z - \frac{xz^2}{xz} (xz - y^2) = \\ &= -y^2z + y^2z = 0. \end{aligned}$$

Άρα, το $\{g_1, g_2, g_3, g_4, g_5\}$ είναι βάση Gröbner για το $I = \langle g_1, g_2, g_3, g_4, g_5 \rangle = \langle g_1, g_2 \rangle$.

• Γνωρίζουμε ότι $Lt(I) = Lt(G) =$
 $= \langle \text{lm}(g_1), \text{lm}(g_2), \text{lm}(g_3), \text{lm}(g_4), \text{lm}(g_5) \rangle =$
 $= \langle x^2, x^3, xy, xz, y^3 \rangle = \langle x^2, xy, xz, y^3 \rangle.$

Δηλαδή, το $G' = \{g_1, g_3, g_4, g_5\}$ είναι βάση Gröbner του I , αφού $Lt(G') = Lt(I)$

Αλγόριθμος του Buchberger για τον υπολογισμό μιας βάσης Gröbner

Είσοδος: $F = \{f_1, \dots, f_s\} \subset K[x_1, \dots, x_n]$, $f_i \neq 0$.

Έξοδος: $G = \{g_1, \dots, g_t\}$ μια βάση Gröbner του ιδεώδους $I = \langle f_1, \dots, f_s \rangle$

Αρχή: $G := F$, $\mathcal{S} = \{S(f_i, f_s) \mid f_i \neq f_s \in G\}$

Όσο $\mathcal{S} \neq \emptyset$, επαναλάβε:

Διάλεξε οποιοδήποτε $S(f, g) \in \mathcal{S}$ και θέσε

$G := G - \{S(f, g)\}$, $S(f, g) \xrightarrow{G} +h$, όπου h αυθαίρετο ποσό G .

Αν $h \neq 0$ τότε

$G := G \cup \{S(u, h) \mid u \in G\}$

$G := G \cup \{h\}$.

Ακριβώς αυτόν τον αλγόριθμο χρησιμοποιήσαμε στο παραπάνω παράδειγμα.